

Податоци за органот кој го изработува планскиот документ	
Назив на планскиот документ	Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 1437, КП 1438, КП 1439 и КП 1426/2, КО Лопате - вгр, Општина Куманово
Орган надлежен за изработка на планскиот документ	УРБАНПРОЕКТИНГ дооел – Велес
Орган надлежен за донесување на планскиот документ	Министерство за транспорт

Податоци за изработувачот на планскиот документ	
Име на лицето овластено за подготвување на планскиот документ	БИЉАНА ТАСЕВА д-р, овластување бр. 0.0367
Назив на работното место	Планер
Контакт податоци за лицето	ул."Никола Оровчанец" бр: 1, 1400 Велес, Р.Македонија Тел. 043/222-744; 070/418-811

Основни податоци за планскиот документ
Од што произлегува донесувањето на планскиот документ? (пр. законска обврска или друга одредба).
Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 1437, КП 1438, КП 1439 и КП 1426/2, КО Лопате - вгр, Општина Куманово (во понатамошниот текст УП) е изработен во согласност со Условите за планирање на просторот, Имотен лист, Проектна програма, увид на лице место, ажурирана геодетска подлога, податоци и информации од Јавните претпријатија, а се во согласност со Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 32/20, 111/23, 171/24, 224/24, 40/25, 101/25 и 127/25) Правилник за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 225/20, 219/21, 104/22, 99/23 и 7/25), како и друга релевантна законска регулатива.
Дали се донесува нов плански документ или се вршат измени на постојниот?
Да Не X
Доколку се врши измена на постоечки плански документ наведете го називот на стариот плански документ и причините за негово изменување?
Постапката за изготвување на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 1437, КП 1438, КП 1439 и КП 1426/2, КО Лопате - вгр, Општина Куманово е започната по барање на Инвеститорот: Мартин Кочков и Влатко Кијајов, сопственици на земјиштето во рамките на проектниот опфат. Предметниот проектен опфат ги зафаќа катастарските парцели КП 1437, КП 1438, КП 1439 и КП 1426/2, КО Лопате - вгр, Општина Куманово; Предмет на изработка ќе биде оформување на една градежна парцела согласно стандардите и нормативите за урбанистичко планирање, одредување на катноста на градбите, површините за градба, компатибилните и комплементарните намени и сообраќајните пристапи, согласно стандардите и нормативите за урбанистичко планирање за ваков тип на објекти. Границата на проектниот опфат ја опфаќа КП 1437, КП 1438, КП 1439 и КП 1426/2, КО Лопате - вгр, Општина Куманово, и се движи како што следи: - На север граничи со КП 1440/1, КО Лопате – вон град, Општина Куманово;

- На исток граничи со КП 1436/2, КП1436/1, КП 1428/1, КП 1427/1, КП 1426/3, КО Лопате – вонград, Општина Куманово;

- На југ граничи со КП 1435, КО Лопате – вон град, Општина Куманово со катастарска култура зпио – земјиште под инфраструктурни објекти вештачки неплодни земјишта

- На запад граничи со КП 1426/1, КП 1425, КП 1424, КО Лопате – вон град, Општина Куманово

Пристапот до предметниот проектен опфат е преку постоен локален пат на КП 1435, КО Лопате – вонград, Општина Куманово со катастарска култура - земјиште под инфраструктурни објекти вештачки неплодни земјишта, кој се надоврзува на постоен локален пат на КП 2513/1, КО Лопате – вонград, со катастарска култура патишта, кој води до населено место Лопате, Општина Куманово на север и населено место Љубодраг, Општина Куманово на југ.

Предметната локација за изработка Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 1437, КП 1438, КП 1439 и КП 1426/2, КО Лопате - вгр, Општина Куманово е опфатена во рамките на урбаниот опфат на Просторниот План на Република Македонија, според кој се изработени условите за планирање на просторот од страна на Агенцијата за планирање на просторот - Скопје, Република Македонија, со технички број Y20625 од Мај 2025, за кои Услови е добиено Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. УП 15-2328/2 од 21.05.2025 година, во постапка број 71310 на електронскиот систем е -урбанизам.

Дали планскиот документ опфаќа област определена со член 65 став 2 од Законот за животна средина? Доколку одговорот е ДА наведете ја областа.

ДА – просторно и урбанистичко планирање и транспорт.

Реализацијата на УП ќе биде во функција на развој на локалната и национална економија и согласно определбите на Просторниот план на Р.Македонија и треба да биде поставена врз принципите за заштита на животната средина и одржлив локален и национален развој.

Програмата за реализација на Стратегијата за развој на енергетиката во Република Македонија до 2030 година

Генералните цели за заштита на животната средина земени во предвид при подготовката на урбанистичкиот план, односно што се очекува да се постигнат со мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија:

- Зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина;
- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;
- Достапност до доволни количества квалитетна вода, заштита, зачувување и

постојано подобрување на расположливите водни ресурси, спречување или намалување на штетни испуштања, • Избегнување и намалување на создадениот отпад, негово повторно искористување, отстранување на прифатлив начин; • Рамномерен просторен развој, рационално уредување и користење на просторот; • Рационално користење и заштита на земјоделското земјиште; • Рационално и одржливо користење на природните ресурси; • Користење на обновливи извори на енергија; • Зачувување и заштита на растителниот и животинскиот биодиверзитет; • Избегнување, спречување или намалување на бучавата.			
Дали планскиот документ е определен со уредбата за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето. Доколку е определен наведете ја точката и алинејата под која е определен. (пр. член 3, точка 1, алинеја 5).			
Да Не ✓	Член: /	Точка: /	Алинеја: /
Дали со планскиот документ се планира реализирање на проект што е предвиден со Уредбата за определување на проектите и критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапка за оцена на влијанието врз животната средина. Доколку одговорот е позитивен наведете за каков проект станува збор.			
Не.			
Дали планскиот документ опфаќа користење на мала област од локално значење како што е определено со член 65 став 3 од Законот за животна средина. Доколку одговорот е ДА, наведете ја површината на областа и нејзиното значење.			
Не.			
Да се наведе целта на донесување на планскиот документ и да се опише клучната одлука која ќе се донесе.			
За предметниот локалитет како показател користени се одредбите од Условите за планирање на просторот изработени од Агенцијата за планирање на просторот - Скопје, Република Македонија, со технички број У20625 од Мај 2025, за кои Услови е добиено Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. УП 15-2328/2 од 21.05.2025 година. Условите за планирање на просторот, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија од планската документација од повисоко ниво и графички прилози, или прилози кои ги прикажуваат решенијата на планот. Во конкретниот случај Условите за планирање на просторот ја опфаќаат површината во рамки на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-			

Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 1437, КП 1438, КП 1439 и КП 1426/2, КО Лопате - вгр, Општина Куманово. Предметната локација зафаќа површина од 2,03 ха.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со Просторниот план на Република Македонија.

Пристапот до предметниот проектен опфат е преку постоен локален пат на КП 1435, КО Лопате – вонград, Општина Куманово со катастарска култура - земјиште под инфраструктурни објекти вештачки неплодни земјишта, кој се надоврзува на постоен локален пат на КП 2513/1, КО Лопате – вонград, со катастарска култура патишта, кој води до населено место Лопате, Општина Куманово на север и населено место Љубодраг, Општина Куманово на југ.

Предметниот проектен опфат е опфатен во рамките на урбаниот опфат на Просторниот План на Република Македонија, според кој се изработени условите за планирање на просторот од страна на Агенцијата за планирање на просторот - Скопје, Република Македонија, со технички број У20625 од Мај 2025, за кои Услови е добиено Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. УП 15-2328/2 од 21.05.2025 година.

Вкупната површина на проектниот опфат изнесува 20324м². Со овој УП се формира една градежна парцела, согласно Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 32/20, 111/23, 171/24, 224/24, 40/25, 101/25 и 127/25).

Фотоелектричната централа ќе произведува електрична енергија директно од сончевото светлинско зрачење (фотоелектричен ефект). Фотоволтаичните панели може да бидат поставени на метални конструкции кои треба да бидат соодветно заштитени најчесто со процес на галванизација како и комбинација на алуминиумска и метална конструкција. Начинот на монтажа може да биде на бетонски фундаменти како и со набивање на галванизираните челични профили во земја. Сите електрични врски на фотоволтаичните панели ќе се изведат со кабелски врски. Каблите ќе бидат поставени во соодветни кабелски канали. Технолошкиот процес на производство на електрична струја преку соларни панели и планираната трафостаница не бараат секојдневно присуство на вработени,

Во граници на проектниот опфат се планира една градежна парцела во која е планирана една површина за градба со намена Е1.13-површински соларни и фотоволтаични електрани, една површина за градба со комплементарна намена Е1.8-Инфраструктура за пренос на електрична енергија (трафостаница) и една површина за градба со комплементарна намена Г4.5 – Градби за чување и складирање на енергија.

Предмет на планскиот документ. (пр. транспорт, планирање на просторот и сл.)

Планирање на просторот

Намена: Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани

Комплементарна намена:

Е1.8-Инфраструктура за пренос на електрична енергија (трафостаница)

Г4.5 – Градби за чување и складирање на енергија.

Периодот за донесување на планскиот документ.

2025 година.

Предвидено ревидирање на планскиот документ. Доколку е предвидено ревидирање, на колку години?

/

Простор или област опфатени со планскиот документ. (пр. географска област, добро е да се прикачи мапа)

Предметната локација за изработка Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 1437, КП 1438, КП 1439 и КП 1426/2, КО Лопате - вгр, Општина Куманово е опфатена во рамките на урбаниот опфат на Просторниот План на Република Македонија, според кој се изработени условите за планирање на просторот од страна на Агенцијата за планирање на просторот - Скопје, Република Македонија, со технички број Y20625 од Мај 2025, за кои Услови е добиено Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. УП 15-2328/2 од 21.05.2025 година, во постапка број 71310 на електронскиот систем е -урбанизам.

Границата на предметниот Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 1437, КП 1438, КП 1439 и КП 1426/2, КО Лопате - вгр, Општина Куманово може да се опише и преку координатите на прекршните точки со редни броеви од 1 до 15 а за секоја точка табеларно се дадени следните параметрите по X и Y координати:

N	X	Y	N	X	Y
1	7553998.56	4664891.53	9	7554035.04	4664795.42
2	7553984.06	4664887.45	10	7554033.05	4664801.5
3	7553873.92	4664856.84	11	7554031.05	4664806.72
4	7553911.21	4664806.03	12	7554029.62	4664810.45
5	7553920.28	4664794.56	13	7554021.25	4664806.91
6	7553942.35	4664767.57	14	7554006.71	4664861.41
7	7554007.97	4664672.21	15	7553998.56	4664891.53
8	7554072.38	4664700.93			

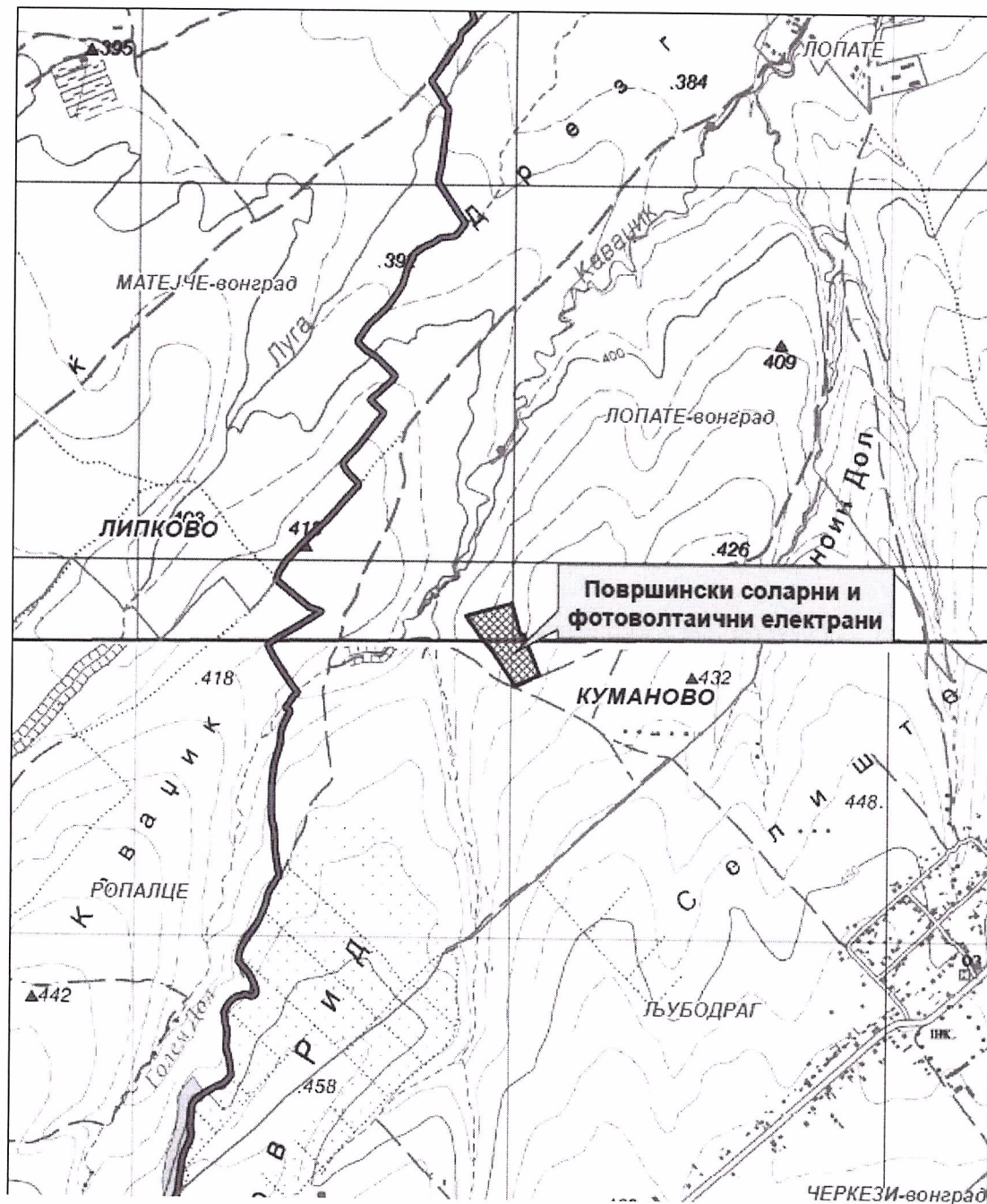
Пристапот до предметниот проектн опфат е преку постоен локален пат на КП 1435, КО Лопате – вонград, Општина Куманово со катастарска култура - земјиште под инфраструктурни објекти вештачки неплодни земјишта, кој се надоврзува на постоен локален пат на КП 2513/1, КО Лопате – вонград, со катастарска култура патишта, кој води до населено место Лопате, Општина Куманово на север и населено место Љубодраг, Општина Куманово на југ.

Со урбанистичкиот проект се формира една ГП 3 со намена Е1.13 - површински

соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW) со инсталирана моќност од 2.167,20 kW - Лопате Солар 3. За време на своето работење (20–30 години), фотоволтаиците не произведуваат јаглерод диоксид (CO₂), азотни оксиди или други штетни гасови. Со намалување на зависноста од јаглен, нафта и гас, индиректно придонесуваат за намалување на глобалното затоплување и аерозагадувањето. Со заменување на енергијата од фосилни горива, се намалуваат емисиите на CO₂ и други стакленички гасови, кои се главни причинители за глобалното затоплување.

Согласно известувањето бр.11-2504/2 од 03.06.2025 година од Секторот за природа, Управата за животната средина, Министерство за животна средина и просторно планирање, констатирано е дека просторот на горенаведената предметна локација не влегува во границите на заштитени подрачја, како и во идентификувани Емералд и Натура 2000 подрачја.

Местоположба на локацијата и ружа на ветрови

Целите и/или предлог целите што треба да се постигнат со реализирањето на планскиот документ и дали истите се содржани во акт или документ.

Да ☒
Не ☐

Дали е приложена копија од целите?

Да ☐
Не ☒

Резиме на влијанијата врз животната средина

(Да се определи дали имплементацијата на планскиот документ ќе предизвика значително влијание врз животната средина, потребно е да ги пополните прашањата кои следат подолу како водич за определување на значителното влијание на ефектите врз животната средина, а кои се во согласност со Уредбата за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето.)

За предметниот локалитет како показател користени се одредбите од Условите за планирање на просторот изработени од Агенцијата за планирање на просторот - Скопје, Република Македонија, со технички број У20625 од Мај 2025, за кои Услови е добиено Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. УП 15-2328/2 од 21.05.2025 година.

Условите за планирање на просторот, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија од планската документација од повисоко ниво и графички прилози, или прилози кои ги прикажуваат решенијата на планот.

Предметната локација зафаќа површина од 2,03 ха.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со Просторниот план на Република Македонија.

Законската регулатива врз основа на која се уредува планскиот опфат, од аспект на заштита на животната средина и која е потребно да се примени при изработка на урбанистичкиот план е следна:

- Закон за животната средина (Сл. весник на Р.М. бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16).
- Закон за заштита на природата (Сл. весник на Р.М. бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16 и 63/16).
- Законот за квалитетот на амбиентниот воздух (Сл.Весник на Р.М. бр.67/04, 92/07 и 35/10);
- Закон за водите (Сл. весник на Р.М. бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16).
- Уредба за класификација на водите (Сл.Весник на Р.М. бр.18/99);
- Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води (Сл.Весник на Р.М. бр.18/99);
- Закон за управување со отпадот (Сл. Весник на Р.М. бр.68/04, 107/07, 102/08, 143/08 и 124/10);
- Закон за заштита од бучава во животната средина (Сл.Весник на Р.М. бр.79/07 и 124/10);
- Закон за заштита и спасување (Сл.весник на Р.М. бр. 93/12-пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 83/18 и сл.весник на Р.С.М. бр. 215/21).
- Закон за земјоделското земјиште (Сл. весник на Р.М. бр. 135/07, 17/08, 18/11, 42/11,

	148/11, 95/12, 79/13, 87/13, 106/13, 164/13, 39/14, 130/14, 166/14, 72/15, 98/15, 154/14, 215/15, 7/16 и 39/16). • Правилник за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 225/20, 219/21, 104/22, 99/23 и 7/25) • Закон за градење (Службен весник на Р.М. бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18 I 168/18 и Службен весник на РСМ бр. 244/19, 18/20, 279/20, 96/21, 227/22, 111/23, 224/24, 255/24, 3/25, 17/25 и 87/25) и други законски и подзаконски акти. Право и должност е на Република Македонија, општината, како и на сите правни и физички лица, да обезбедат услови за заштита и за унапредување на животната средина, заради остварување на правото на граѓаните на здрава животна средина, а тоа е регулирано со Закон за животната средина (Сл. весник на Р.М. бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16).
Веројатноста, времетраењето, фреквентноста и повратноста на влијанијата;	Досегашниот просторен развој на општина Куманово во чиј атар се наоѓа планскиот опфат го наметнува прашањето за неискористени потенцијали кои просторот и неговото пошироко опкружување ги поседува, а кои се откриени и утврдени низ методолошки пристап кој опфаќа: • Валоризација на погодностите и ограничувањата за просторен развој на општината. Валоризација на природните можности и создадените потенцијали за задоволување на денешните и особено идните потреби на населението во околните населби. • Проекција на потребите и можностите за остварување на зацртаните цели на развојот и во согласност со нив дефинирање на критериумите, стандардите и плански параметри со кои ќе се утврдат функционалните и просторни потреби на сите подрачја на развојот на општината во планскиот период. • Усогласување на програмските определби и планските параметри на идниот развој со насоките на Просторниот план на Републиката. • Концепт на идниот развој на општината со основни параметри во планирањето. • Валоризација на погодностите, можностите и ограничувањата на идниот просторен развој на планот. • Соларните панели работат тихо, за разлика од турбините, генераторите или дизел-агрегатите. Ова е предност за урбани средини и заштитени природни подрачја. Усогласување на концепцијата за идниот развој со согледувањата и насоките кои произлегуваат од Просторниот план на Републиката..

Кумулативната природа на влијанијата врз животната средина и животот и здравјето на луѓето	Од проектот не се очекуваат значајни влијанија врз животот и здравјето на луѓето, затоа што видот и природата на планираните проектни содржини не спаѓаат во групата на големи и директни загадувачи на животната средина, животот и здравјето на луѓето. Фотоволтаичните панели: Немаат директно штетно влијание врз здравјето на луѓето кога се користат. Индириктно го подобруваат здравјето преку намалување на аерозагадувањето и обезбедување енергија за здравствена инфраструктура. Ризиците постојат првенствено во фазата на производство и отстранување, но се мали и контролирани.
Прекугранична природа на влијанијата;	Нема.
Ризиците по животот и здравјето на луѓето и животната средина (пр. како резултат на несреќи);	Нема опасност од ризици врз здравјето на луѓето или животната средина како резултат на несреќи и хаварии Сообраќајниот систем во локалитетот овозможува лесен пристап на пожарните возила до објектите. При конципирање на сообраќајот планирано е несметано движење на пожарните возила. Сообраќајницата и пристапот се така планирани да овозможува несметан пристап за пожарни возила со доволна ширина на пристапот, за да се овозможи лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожарот и спасување на луѓето. Сите објекти ќе се лоцирани така да се пристапни за пожарните возила. Планирањето и изработката на техничката документација е во согласност со Законот за заштита и спасување (Сл.весник на Р.М. бр.93/12 - пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18 и сл.весник на Р.С.М. бр. 215/21).
Опсег и просторниот обем на влијанијата (географска област и големината на популацијата која ќе биде засегната).	Тргувајќи од определбата дека популациската политика преку систем на мерки и активности треба да влијае врз природниот прираст, се оценува дека за обезбедување на плански развој и излез од состојбата на неразвиеност се наметнува водењето активна популациска политика во согласност со можностите на социо-економски развој на Републиката. Во овие рамки треба да се води единствена популациска политика со диференциран пристап и мерки по одделни подрачја, со цел да се постигне оптимализација во користењето на просторот и ресурсите, хуманизација на условите за семејниот и општествениот живот на населението, намалување на миграциите, како и создавање на услови за порамномерен регионален развој на Републиката.

Потенцијалните економски и социјални влијанија кои би ги предизвикал планскиот документ како што се:	
Позитивно влијание врз социо-економските развој на општината, отварање на нови работни места, зголемување на стапката на економски раст, стимулирање на развојот на останатите дејности, проектирањето, комуналните дејности, градежништвото, трговијата, начинот на живеење и сл., зголемување на приходите на локалната самоуправа, подобрување на комуналната инфраструктура и уреденост на просторот.	
Вредноста и ранливоста на областа која ќе биде засегната со донесување на планскиот документ:	
Областа со реализација на планираниот објект ќе добие зголемена вредност.	
Посебни природни карактеристики или културно наследство	Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот кој е предмет на разработка на УП, нема евидентирано ниту регистрирано природно наследство. Од страна на Управа за заштита на културно наследство – Министерство за култура на РСМ добиен е допис дека во рамки на проектниот опфат нема регистрирано културно наследство. Доколку при реализација на планот се појави археолошко наоѓалиште треба да се постапи во согласност со одредбите од член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл. Весник на РМ бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16 и 11/18).
Надминувањата на стандардите за квалитет на животната средина или граничните вредности	Од предвидените плански содржини не се очекува надминување на стандардите за квалитет на животната средина, ниту пак на граничните вредности.
Интензивна употреба на земјиштето	Со овој Урбанистички проект просторот треба програмски да се надополни, задоволувајќи ги потребите на Инвеститорот за реализација на планираните градби во рамки на предметниот проектен опфат, односно да се дефинираат насоките за изработка на Основните проекти за планираната градба и инфраструктура. Намената на земјиштето во рамките на проектниот опфат е неизградено земјиште. Согласно допис бр. 40-5482/2 од 05.05.2025 од Секторот за регистрирање, управување, унапредување и продажба на земјоделско земјиште во државна сопственост констатирано е дека сите катастарски парцели кои се во граници на проектниот опфат се приватна сопственост со катастарска класа 5.

Влијанијата врз областите или пејсажите кои имаат признат статус на национални или меѓународни заштитени подрачја.	Нема.
Објаснете го степенот до кој планскиот документ поставува рамка за спроведување на проекти и други активности, во однос на локацијата, природата, големината и условите за работа или според одредувањето на ресурсите: Фотоволтаичните (соларни) центри имаат значајни бенефити за економскиот развој, како на локално, така и на национално ниво. Тие не само што обезбедуваат чиста енергија, туку и стимулираат нови економски активности, намалуваат трошоци и создаваат работни места. Соларните системи често се дистрибуирани (на повеќе локации), што ја намалува потребата од скапа преносна мрежа и загуби на енергија. Тоа значи поевтина и побрза електрификација на нови подрачја.	
Објаснете ја околината во близина на проектот односно активноста која се планира да се спроведе со планскиот документ од аспект на можни влијанија врз животната средина. (пр. планот предвидува изградба на резиденцијални објекти во близина на индустриска зона, објаснете дали индустриската зона ќе има влијание врз животната средина на планираните резиденцијални проекти): Во близина на проектниот опфат нема резиденцијални објекти.	
Објаснете ја важноста на планскиот документ за вклучување на аспектот на заштита на животната средина особено во поглед на промовирањето на одржливиот развој: (Да се наведе дали обемот на планскиот документ придонесува кон одржливоста и намалување на еколошките проблеми. Пр. еден инфраструктурен план може да има поголеми влијанија врз животната средина отколку некој образовен план на наставните планови): Имплементацијата на проектот ќе допринесе за развој во општина Куманово. Но, од аспект на животната средина во оперативната фаза може да се генерираат емисии кои може да предизвикаат влијанија врз медиумите од животната средина, односно: Воздух: зголемена фреквенција на возила, работни активности на теренот; Бучава: зголемено ниво на бучава од превозните средства, а исто така и од работните активности кои ќе се изведуваат; Вода: на предметната локација се очекува да се генерираат санитарни и атмосферски отпадни води; Почва: несоодветното управување со отпадот генериран во рамките на планскиот опфат може да го нарушат квалитетот на почвата; Природно и културно наследство: во близина на предметната локација нема заштитени добра од природно наследство. Од страна на Управа за заштита на културно наследство – Министерство за култура на РСМ добиен е допис дека во рамки на проектниот опфат нема регистрирано културно наследство; Пејсаж: планскиот опфат не располага со карактеристичен природен пејсаж;	

Транспорт: зголемена фреквенција на возила.

Од аспект на одржливост, донесувањето на планот позитивно ќе влијае врз:

- Привлекување на нова работна сила и вработување, намалување на сиромаштијата;
- Допринос во локалната и национална економија.

Кои еколошки проблеми се релевантни за планскиот документ. Опишете зошто истите се релевантни и опишете ја нивната природа и сериозност.

(Објаснете ги проблемите кои спроведувањето на планскиот документ може да ги предизвика или да доведе до нивно зголемување, проблемите кои може да го забават неговото спроведување, како и проблеми кои спроведувањето на планскиот документ може да ги реши или намали.)

Неправилно управување со отпадот, неправилно постапување со отпадните води може да доведат до загадување на животната средина и здравјето на човекот. Целокупната активност во оваа област ќе се насочува кон обезбедување на непречен развој при истовремена заштита на животната средина.

Право и должност е на Република Македонија, општината, како и на сите правни и физички лица, да обезбедат услови за заштита и за унапредување на животната средина, заради остварување на правото на граѓаните на здрава животна средина, а тоа е регулирано со Закон за животната средина (Сл. весник на Р.М. бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16).

Објаснете како планскиот документ кој е предмет на разгледување е поврзан со друг/и плански документ/и во хиерархијата на планирање. Наведете го називот на тој/тие плански документ/и и наведете ги клучните влијанија на тие плански документи врз животната средина. Определете ги разликите во клучните одлуки што се носат со предметниот плански документ и другите плански документи кои биле или ќе бидат предмет на оцена.

За предметниот проектен опфат нема изработен предходен урбанистички план и не е разработена никаква планска документација т.е. не постои урбанистичко планска документација

ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА ОД УСЛОВИТЕ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Услови за планирање на просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори) на КП 1437, КП 1438, КП 1439 и КП 1426/2, КО Лопате вон гр., Општина Куманово.

Површината на планскиот опфат изнесува 2,03ха со моќност над 1MW.

Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање и Правилникот за урбанистичко планирање.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и насоки при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со Просторниот план на Република Македонија.

При изработка на документацијата за предметниот простор, треба да се имаат предвид следните поединечни заклучни согледувања од секторските области опфатени со Просторниот план:

Економски основи на просторниот развој

Според определбите на Просторниот план, идниот развој и разместеност на производните и услужни дејности треба да базира на одржливост на економијата применувајќи ги законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија на економските активности врз животната и работна средина.

Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори), КО Лопате вон гр., Општина Куманово, ќе бидат во функција на одржливиот развој преку производство на енергија од обновливи извори (сончева енергија).

Заштита на земјоделско земјиште

Согласно Просторниот план на Република Македонија просторот на Републиката е поделен во 6 земјоделско стопански реони и 54 микрореони. Предметната локација припаѓа на Скопско-Кумановскиот земјоделско стопански реон со 14 микрореони.

При изработка на планската документација, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредување на нормите и стандарди за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од 1-1У бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Водостопанство и водостопанска инфраструктура

Површинските води се најзначајни за подмирување на потребите од вода, но нивната распределба на територијата на Републиката е нерамномерно. Потенцијалот на површинските води е диктиран од појавата, траењето и интензитетот на врнежите. Поради морфолошката, хидрогеолошката и хидрографската структура на просторот врнежите брзо се концентрираат во речната мрежа и истекуваат. Површинското истекување за сливните подрачја во Републиката има вредност од 26,21/s/кт² за реката Радика до 3,1 1/s/кт² за сливот на реката Струмица. За сливот на реката Пчиња (каде се наоѓаат електраните) кај водомерниот профил „Пелинце“ изнесува 8,5 1/s/кт², кај в.п. „Трновец“ 6,81/s/кт² и кај в.п. „Катлановска Бања“ 4,51/s/кт². Изградбата на површинските и фотоволтаичните електрани со кои ќе се користи сончевата енергија, како обновлив ресурс, за производство на електрична енергија, во подрачје кое е сиромашно со вода, ќе допринесе за подобрување на енергетската покриеност на регионот во согласност со принципите на еколошко и одржливо искористување на природните ресурси.

За наводнување на обработливите површини во В.П. „Пчиња“ изградени се системи за наводнување кои покриваат површина од 9.961 Ха, а се предвидува вкупно да се наводнуваат 12.468 Ха. При изработка на планската документација за електраните површините за сите содржини треба да се барат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи. При изработката на планската документација да се утврди местоположбата на постоечката и планираната инфраструктура за наводнување и соодветно на тоа да се превземат и применат мерки за нејзино непречено функционирање. Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на неговата трансформација во градежно земјиште.

Енергетика и енергетска инфраструктура

Локацијата со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори), КО Лопате вон гр., Општина Куманово, нема конфликт со постоечките и планирани преносни и конективни водови.

Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани од обновливи извори на енергија ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува

увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

Урбанизација и мрежа на населби

Иницијативата со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори), КО Лопате вон гр., Општина Куманово, ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија, што е особено значајно за оние кои немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведување на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Домување

Иницијативата со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори), КО Лопате вон гр., Општина Куманово, е во функција на обезбедување поквалитетни услуги за снабдување на домаќинствата со електрична енергија во овој дел на Републиката, со што се овозможува квалитативно и квантитативно подигнување на комуналната опременост на станот.

Јавни функции

Иницијативата за површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори), КО Лопате вон гр., Општина Куманово, е во функција на развој на стопанските активности и е надвор од урбаниот опфат на најблиската населба, така што нема препораки и обврски за организација на јавни функции, што значи дека се исклучени и можностите за било каков конфликт помеѓу два типа на функции.

Индустрија

Со плански и организиран начин на ширење на инфра и супраструктурата и создавањето на други погодни услови за локација на производни капацитети во просторот околу општинските центри и во поширокиот рурален простор, се обезбедуваат основи врз кои може да се остварува просторната разместеност на индустријата, преку моделот на концентрираната дисперзија.

Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори), КО Лопате вон гр., Општина Куманово, ќе биде во функција на развој на енергетскиот сектор преку производство на енергија од обновливи извори, што кореспондира со основните определби на Просторниот план на Република Македонија за одржлив развој.

Сообраќајна инфраструктура

Според Просторниот план на Република Македонија автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

A1 (M-1) - (Граница со Србија-ГП Табановци-Куманово-Велес-Неготино- Демир Капија-Гевгелија-граница со Грција-ГП Богородица и делница Градско-Прилеп-врска со A3);

Релевантен регионален патен правец за предметната локација влегува во групата на регионални патишта "РГ и е со ознака:

РИ04 - (Скопје-врска со A2-обиколница Скопје-Арачиново-Куманово-врска со A1-граница со Р. Србија-ГП Сопот);

При изработка на планската документација од аспект на безбедноста во Патниот сообраќај, да се почитува релевантната законска регулатива од областа на Сообраќајот, како и важечките Законски и подзаконски акти кои ја допираат оваа област.

Радиокомуникациска и кабелска електронско комуникациска мрежа

Локацијата за површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори), КО Лопате вон гр., Општина Куманово, нема конфликт со постојните и планирани радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.

Преку кабелските електронски комуникациски мрежи, на крајните корисници треба да им се обезбеди сигурен пренос на јавни електронски комуникациски услуги со задоволување на одредени општи и посебни услови за квалитет, во согласност со Законот за електронските комуникации и препораките за обезбедување на одредено ниво на квалитет на пренос.

Заштита на животна средина

Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина на просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори), КО Лопате вон град, Општина Куманово, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.

Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности.

Да се превземат активности за намалување на бучавата и вибрациите од опремата, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина.

Создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При управување со отпадот по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен во истиот или во друг процес за екстракција на секундарните сировини или пак да се искористи како извор на енергија.

Евентуалниот отпад што може да се формира во тек на изградбата и експлоатациониот период треба да се депонира организирано со контролиран транспортен систем во постојната депонија.

Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Заштита на природно наследство

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори), КО Лопате вон град, Општина Куманово, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

Доколку при изработката на документацијата на предметниот простор или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Заштита на културно наследство

Согласно податоците од Експертниот елаборат за заштита на културното наследство и Археолошката карта на Република Македонија на подрачјето на катастарската општина Лопате има евидентирани недвижни споменици на културата и археолошки локалитети.

При изработка на планска документација од пониско ниво да се утврди точната локација на евидентираното и регистрираното културно наследство и во таа смисла да се применат соодветните плански мерки за заштита на истото.

Доколку при изведување на земјаните работи се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива, Законот за заштита на културното наследство и важечките законски и подзаконски акти кои ја допираат оваа област, односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести

надлежната институција за заштита на културното наследство.

Развој на туризмот

Предметната локација за која што се наменети Условите за планирање, припаѓа на Скопско - Кумановски туристички регион со утврдени 8 туристички зони и 17 туристички локалитети. Поминува транзитен коридор.

Согласно поставките на Концептот и критериумите за развој и организација на туристичката дејност, за непречен развој на вкупната туристичка понуда на ова подрачје, се препорачува, при идната организација на стопанските дејности да се почитуваат критериумите за заштита и одржлив економски развој.

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

Локацијата за која се наменети условите за планирање на просторот за површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори), КО Лопате вон гр., Општина Куманово, се наоѓа во простори со висок степен на загрозеност од воени дејства. Според тоа во согласност со Законот за заштита и спасување, задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.

Задолжителна примена на мерки за заштита од пожар.

Согласно Просторниот план на Република Македонија, локацијата со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори), КО Лопате вон гр., Општина Куманово се наоѓа во потенцијална зона на свлечишта. Доколку на предметната локација се потврди веројатноста за настанување на свлечишта, да се предвидат соодветни мерки за заштита согласно законската регулатива.

Анализираниот простор се наоѓа во подрачје каде се можни потреси со јачина до IX степени по МКС, што наметнува задолжителна примена на нормативно-правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржлив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Согласно допис бр. 10-1722/4 од 16.07.2025 година од страна на ЈП „Водовод„ Куманово во постапка бр. 73203 во електронскиот систем е урбанизам сме информирани дека предметниот опфат се наоѓа во одржување на III (трета) заштитна зона. Од Правилникот за начинот на определување и одржување на заштитните зони околу изворите на водите за пиење (Сл.Весник на РМ бр.17 од 1983 год.) одредените мерки и услови согласно елаборатот за одредување на граници на заштитни зони околу дренажен систем Бедиње – о,Куманово се:

ОДРЖУВАЊЕ НА III (ТРЕТА) ЗАШТИТНА ЗОНА

Во пошироката (III) заштитна зона (зона на хигиенско – епидемиолошко следење и набљудување) согласно Правилникот за начинот на определување и одржување на заштитни зони околу изворите на водите за пиење (Сл.Весник на РМ Бр.17 од 1983 год.) се забрануваат:

Изградба на индустриски постројки кои во технолошките процеси користат или произведуваат опасни и штетни материи

Индустриски постројки кои со својата активност можат да имаат негативно влијание на квалитетот на водата

Испуштање на непречистени урбани отпадни отпадни води, индустриски отпадни води

Испуштање на нафта и нафтени деривати, киселини и други штетни и опасни материи

Нерегулиран транспорт и несоодветно складирање на : киселини, масла, нафта, отровни, опасни, штетни и радиоактивни материи и др.

Изградба на рафинерии и хемиска индустрија

Складирање на радиоактивни материи

Изградба на цевководи за транспорт на течности опасни по квалитетот на водата
 Депонирање на сите видови отпад (комунален, индустриски, металуршки и др.), освен во организирани, обезбедени и контролирани депонии,
 Вадење на песок, чакал и камен од коритата и бреговите на природните водотеци и активности со кои се продлабочува или се оштетува речното корито и бреговите на површинските водотеци, освен во функција на подобрување на режимот на водите и заштита од штетно дејство на водите согласно Закон за води
 Неконтролирана сеча на шуми
 Површинска и подземна експлоатација на минерални сировини во случај кога има влијание на квантитетот и квалитетот на подземните и површинските води на извориштето
 Директно испуштање на отпадните води во отворените водотеци се дозволува само откако ќе бидат пречистени, според критериумите за површински водотеци согласно критериумите дадени во законските прописи и други плански акти
 Изградба на септички јами, освен водонепропусни септички јами на локации каде не постои инсалирана канализациска мрежа
 Преземање на други дејствија, активности кои можат да влијаат на квалитетот на водата од извориштата
 Директно испушта на отпадните води во отворените водотеци се дозволува само откако ќе бидат прочистени, според критериумите за површински водотеци од II класа, согласно критериумите дадени во законските прописи и други плански акти.
 Во пошироката или трета заштитна зона се забрануваат и други видови на активности и дејности кои го загрозуваат квалитетот на подземните води.
 Согласно известувањето бр.11-2504/2 од 03.06.2025 година од Секторот за природа, Управата за животната средина, Министерство за животна средина и просторно планирање, констатирано е дека просторот на горенаведената предметна локација не влегува во границите на заштитени подрачја, како и во идентификувани Емералд и Натура 2000 подрачја.

Доколку потенцијалните влијанија на клучните одлуки во планскиот документ веќе биле предмет на оцена или веќе биле разгледани во други плански документи во некоја поранешна фаза, резимирајте ги главните заклучоци на таа оцена и како тие заклучоци се користени во процесот на одлучување. Опишете дали претходно спроведената оценка е направена согласно најновите сознанија за влијанијата врз животната средина со цел да може истата да се користи во процесот на усвојување на постоечкиот плански документ.

Опфатот не бил разгледуван во друг плански документ и за истиот нема претходно спроведено стратегиска оцена.

Доколку потенцијалните влијанија од клучната одлука во овој плански документ ќе биде оценета во некоја подоцнежна фаза на планирање на пониско ниво, наведете како ќе обезбедите влијанијата што се утврдени во оваа фаза на донесување на планскиот документ да се земат во предвид при носењето на одлуката во подоцнежната фаза (пр. се спроведува стратегиска оцена на урбанистички план во кој се предвидува изграба на објект кој подлежи на постапка на оцена на влијанието врз животната средина).

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз

основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оценка на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оценка на влијанието на проектот врз животната средина.

Потребата од оцена на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кој вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

ИЗЈАВА	Изјавуваме дека податоците дадени во овој формулар се точни, вистинити и комплетни.
Функција, име и презиме и потпис на лицето кој го носи планскиот документ во име на органот	Министер Александар Николоски
Бр. <u>67-3629/11</u> Датум <u>26.08.2015</u> година Место: Скопје	